

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

İklim Değişikliği Alanında Ortak abaların Desteklenmesi Projesi

İKLİM DEĐİŐİŐKLIĐI İLE MÜCADELENİN MAKROEKONOMİK YÜZÜ

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

İklim Değişikliği Alanında Ortak Çabaların Desteklenmesi Projesi

İklim değişikliğinin ekonomideki yeri üzerine tartişma zeminleri

- Literatürde
- IPCC -Değerlendirme Raporlarında
- Uluslararası İklim Sözleşmelerinde
- Sektörel Bazda (Tarım, Gıda, Turizm, Enerji ve Sağlık vb)
- İstihdamda.

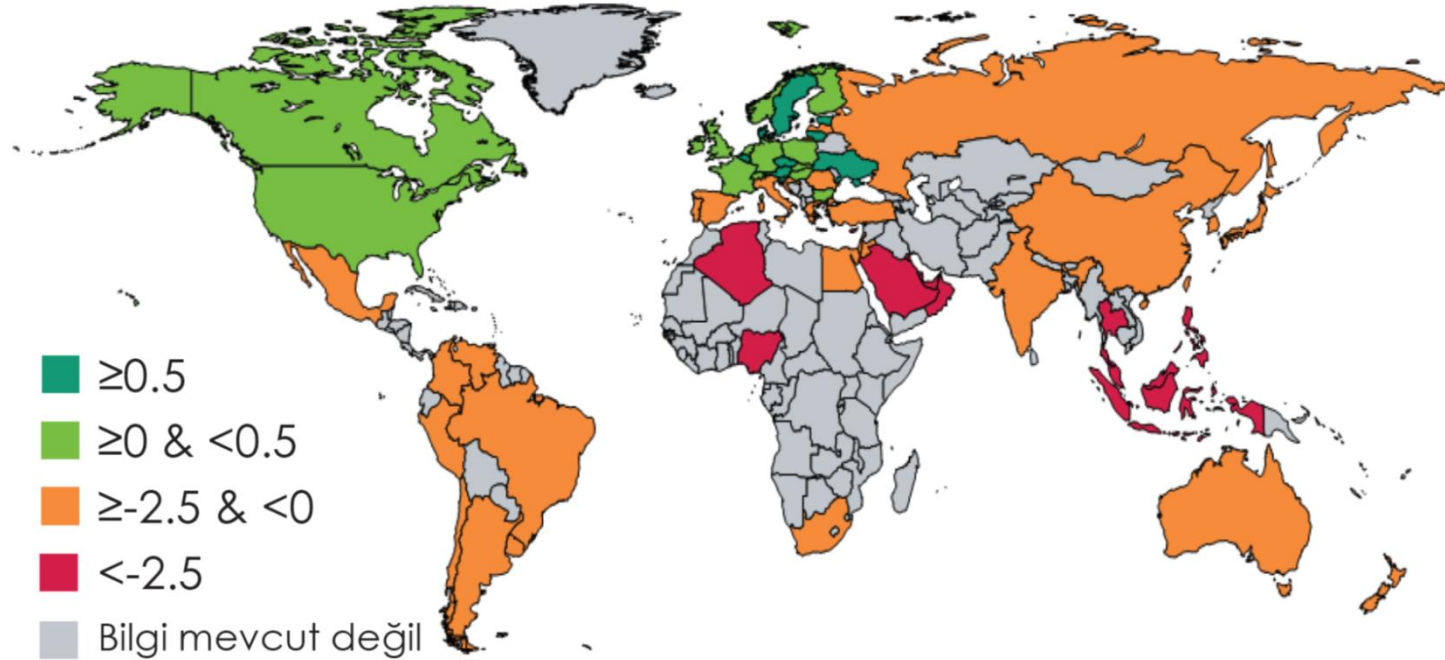

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

İklim Değişikliği Alanında Ortak Çabaların Desteklenmesi Projesi

İklim krizinin Türkiye ekonomisindeki yansımaları

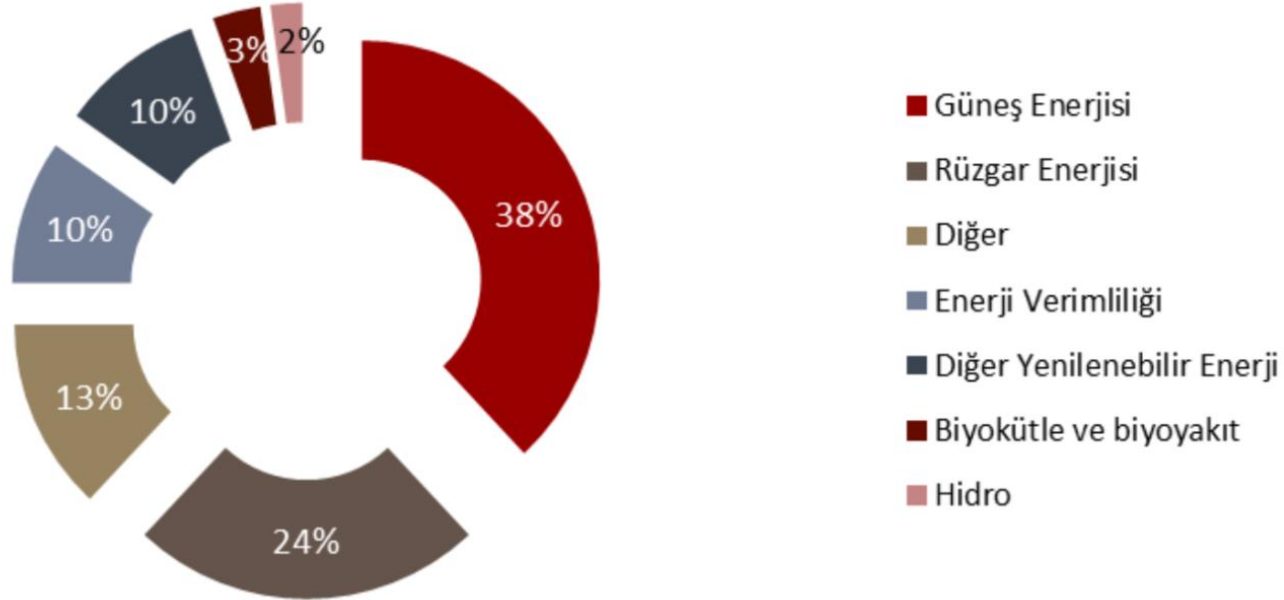

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

İklim Değişikliği Alanında Ortak Çabaların Desteklenmesi Projesi

İklim değişikliği ile mücadelede sonuç odaklı seçenekler: Küresel iklim finansmanı

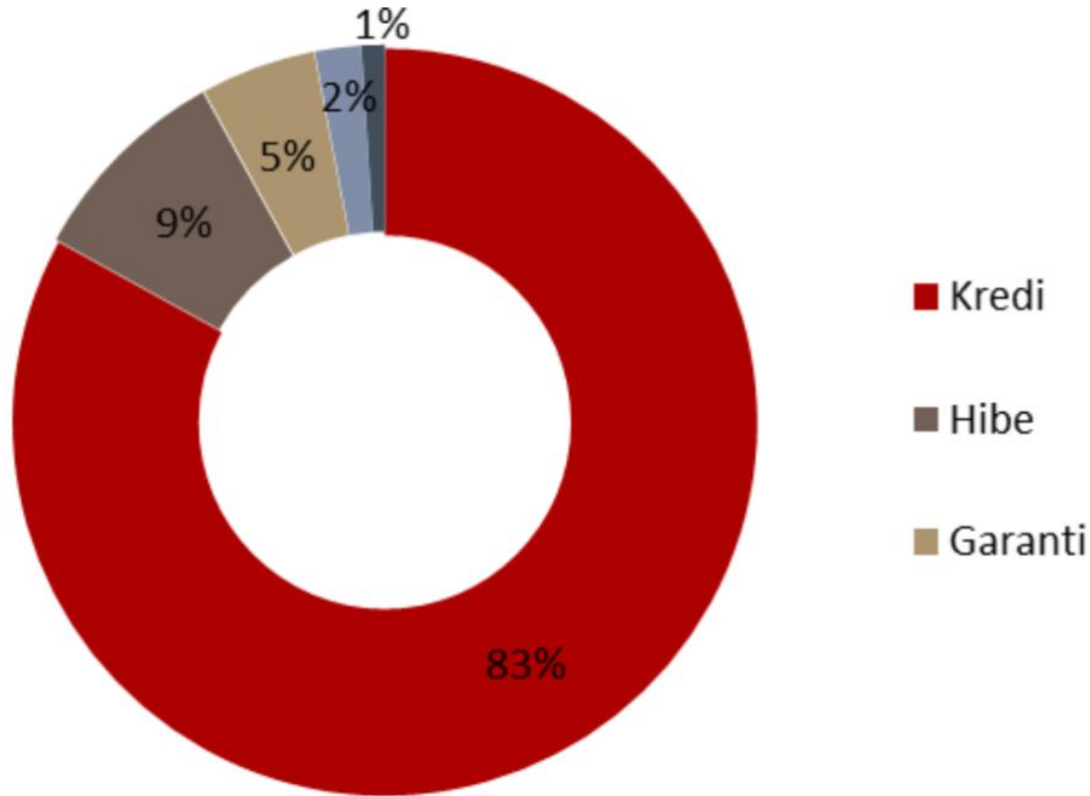

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

İklim Değişikliği Alanında Ortak Çabaların Desteklenmesi Projesi

İklim finansmanın mekanizmalara göre dağılımı

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

İklim Değişikliği Alanında Ortak Çabaların Desteklenmesi Projesi

İklim Finansmanı Sağlayan Programlar

- Küresel Çevre Fonu
- Yeşil İklim Fonu
- Özel İklim Değişikliği Fonu
- En Az Gelişmiş Ülkeler Fonu
- Uyum Fonu
- İklim Yatırımları Fonu

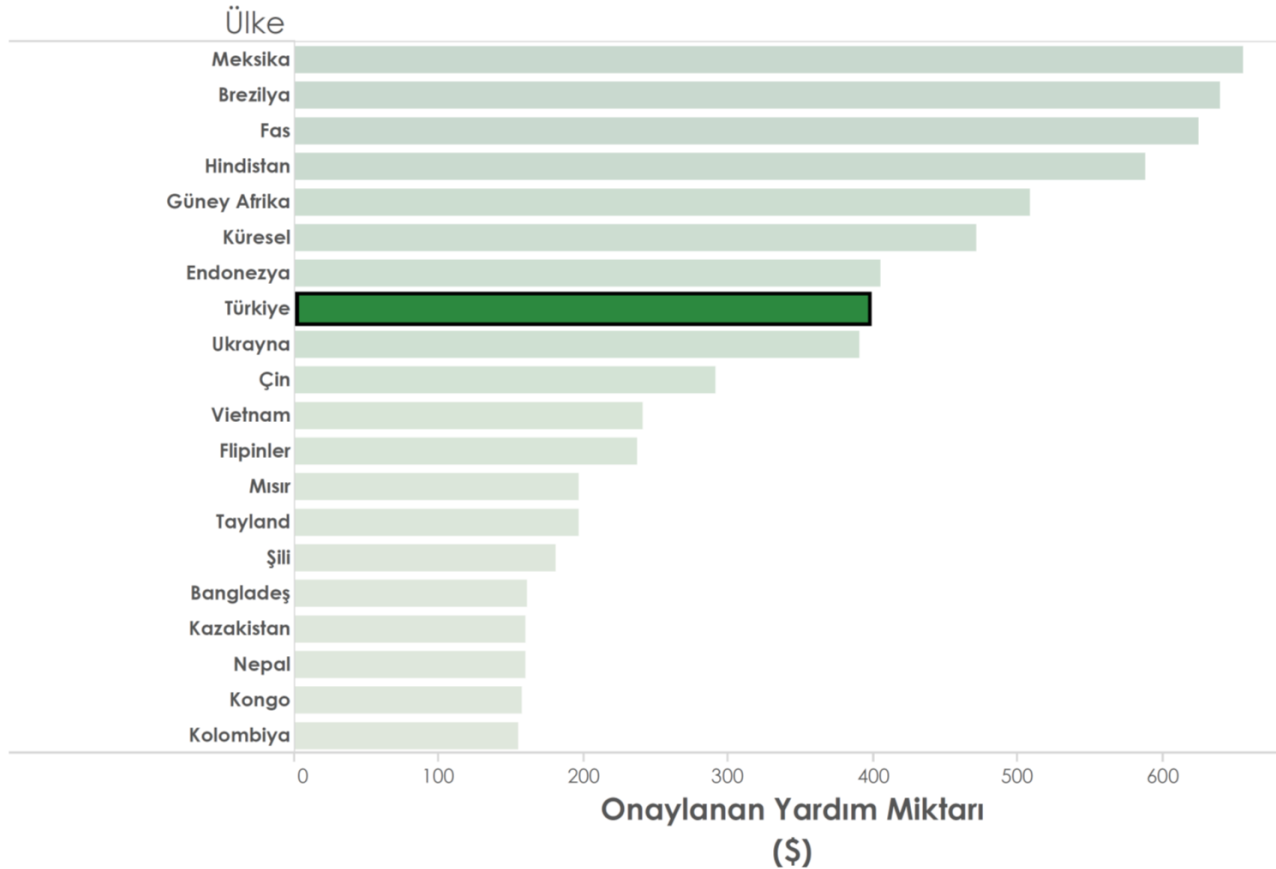

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

İklim Değişikliği Alanında Ortak Çabaların Desteklenmesi Projesi

Türkiye'de İklim Finansmanı

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

İklim Değişikliği Alanında Ortak Çabaların Desteklenmesi Projesi

Karbon fiyatlandırma araçları

- Çevresel sorunların çözümünde bir azaltım uygulaması olarak **piyasa temelli araçların ve komuta ve kontrol uygulamalarının** kullanılması çok yeni bir tartışma değildir. Öyle ki Kanadalı ekonomist John H. Dales 1968’de yayınladığı *Kirlilik, Mülkiyet ve Fiyatlar* başlıklı kitabında, *piyasa temelli emisyon üst sınırı ve emisyon tahsisatı* kavramlarını tanımlayan ilk kişi olmuştur.
- Çevre sorunlarının vergilendirme (**komuta ve kontrol**) ile çözülmesi fikri ise çok daha eski bir tarihte tartışılmaya başlamıştır. Britanyalı ekonomist Arthur Piou 20. yüzyılın başlarında ortaya attığı *ekonomik dışsallık* kavramı ile çevre sorunlarından dolayı etkilenen grupların mağduriyetlerinin, kirleticilerin vergilendirilmesi ile giderilmesi fikrini tartışmıştır.
- Bu fikir daha sonra **Piou Vergisi** olarak literatüre geçmiştir. Çevre sorunlarının çözümüne yönelik tarihte uygulanan ilk piyasa temelli mekanizma ise ABD Çevre Koruma Ajansı (United States Environmental Protection Agency/US EPA) tarafından geliştirilen *Asit Yağmuru Programı*’dır. Tarihteki ilk emisyon üst sınırı ve ticareti olma özelliğini taşıyan bu program *Kutu 1*’de detaylı olarak incelenmiştir. (İklim Gerçekliği Projesi, 2017).

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

İklim Değişikliği Alanında Ortak Çabaların Desteklenmesi Projesi

Karbon Fiyatlandırması Uygulamaları Zaman Tüneli

KARBON FİYATLANDIRMASI UYGULAMALARI ZAMAN TÜNELİ

Çeviri: Oğuz TOSUN

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

İklim Değişikliği Alanında Ortak Çabaların Desteklenmesi Projesi

Karbon Vergisi

- Karbon vergisi sera gazı emisyonlarını fiyatlandırmak için geliştirilmiş bir makroekonomik politika aracıdır. Karbon vergisi uygulamasında, hükümet doğrudan her bir ton sera gazı salımı için ödenmesi gereken fiyat miktarını belirlemektedir.
- Karbon vergisi bu özelliğiyle operasyonel ve tasarımsal unsuru ile bir diğer karbon fiyatlandırma aracı olan emisyon ticaretinden ayrılmaktadır.
- *Türkiye’de Sera Gazı Emisyon Ticareti Sistemi Kurulmasına Yönelik Rol Haritası Raporu’nda* da tartişıldığı üzere, söz konusu makroekonomik azaltım aracının tasarımı altında yatan temel mantık, *komuta ve kontrol* *ksenli bir ekonomi teorisine* dayanmaktadır. Bu teori vergiden daha düşük bir azaltım maliyetine sahip tüm tedbirlerin alınacağını söyler. Böylece kirletici kuruluşların, belirlenecek marjinal bir karbon fiyatı ile karbon emisyonuna sebep olan faaliyetlerden caydırılmaları amaçlanmaktadır.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

İklim Değişikliği Alanında Ortak Çabaların Desteklenmesi Projesi

Emisyon Ticareti Sistemi

- Emisyon ticareti, *Ortak Uygulama (Joint Implementation)* ve *Temiz Kalkınma Mekanizması (Clean Development Mechanism- CDM)* ile birlikte Kyoto Protokolü kapsamında geliştirilmiş makroekonomik emisyon azaltım seçeneklerinden biridir.
- Kyoto Protokolü'nn 2020 yılında sona erecek olması itibari ile bu mekanizmalara tabi olan ülkelerin önemli bir çoğunluğu kendi emisyon ticareti sistemlerini kurmuşlardır.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

İklim Değişikliği Alanında Ortak Çabaların Desteklenmesi Projesi

Gönüllü Karbon Piyasası

- Karbon Denkleştirme Piyasası olarak da bilinen Gönüllü Karbon Piyasası, Kyoto Protokolü uyarınca geliştirilen Temiz Kalkınma Mekanizması, Emisyon Ticareti ve Ortak Uygulama (*Joint Implementation*) mekanizmalarını kapsayan zorunlu karbon piyasalarına ek olarak tasarlanmış bir karbon fiyatlandırma pratiğidir.
- Bu karbon fiyatlandırma pratiğinde, sera gazı emisyonu azaltımına yönelik katılım gönüllülük esasına dayanmaktadır ve potansiyel katılımcıları iş dünyası bileşenlerinden, devlet kurumlarından, sivil toplumdan ve hatta bireylerden oluşmaktadır.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

İklim Değişikliği Alanında Ortak Çabaların Desteklenmesi Projesi

CORSIA

- Uluslararası Havacılığa Yönelik Karbon Denkleştirme ve Azaltma Őeması (CORSIA), uluslararası havacılık faaliyetlerinden kaynaklanan sera gazı emisyonlarını azaltmaya yönelik olarak *Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü (ICAO)* tarafından geliştirilmiş bir piyasa temelli karbon fiyatlandırma aracıdır.
- 2016 yılında, Türkiye'nin de içinde bulunduğu, ICAO üyesi 192 tarafından kabul edilmiş olan bu mekanizmanın 2021 yılında yürürlüğe girmesi beklenmektedir.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

İklim Değişikliği Alanında Ortak Çabaların Desteklenmesi Projesi

Yenilenebilir Enerji Sertifikası Ticareti

- İngilizce literatürde Renewable Energy Certificate (REC) olarak yer alan Yenilenebilir Enerji Sertifikaları, elektrik üreticilerinin ürettikleri elektriğin veya elektrik kullanicularının kullandıkları elektriğin kaynağının, yenilenebilir enerji olduğunu tebliğ etmeleri için oluşturulan kredilerdir.
- Kuruluşlar ya da bireyler ürettikleri ya da tükettikleri her 1 Megawatt saat yenilenebilir elektriği, edinecekleri 1 adet REC ile kanıtlayabilirler. Sera gazı salımına sebep olan faaliyetlerde bulunan kuruluşlar, satın alacakları REC'ler ile operasyonlarında kullandıkları elektriğin yenilenebilir yollarla üretildiğini gösterebilmektedirler.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

İklim Değişikliği Alanında Ortak abalarnın Desteklenmesi Projesi

Teşekkür ederiz

2019

WEglobal

